

Rüzgârın delikanlıları

ORTOPEDİ UZMANI ÜÇ HEKİM. ÜÇÜNÜN DE ORTAK TUTKUSU DENİZ VE YELKEN. PROF. DR. MAHMUT BERKMAN, PROF. DR. NEJAT GÜNEY VE PROF. DR. METİN TÜRKMEN DENİZİN KEYFİNİ ÇIKARTARAK YAŞIYOR. YOĞUN MESLEKİ TEMPODAN DENİZİN, RÜZGARIN VE YELKENİN SAKİNLİĞİYLE UZAKLAŞIYORLAR.

Fotoğraflar: Murat Güney

MAHMUT BERKMAN

Denizi, denizciliği ve denizde olmayı seviyorum. Yüzmek dışında dalış yapıyorum.

NEJAT GÜNEY

İstanbul'dan ayrılacak olsam herhalde yine bir deniz kıyısı şehir seçerdim.

METİN TÜRKMEN

Yelkenliyle açılmadığım zamanlarda Boğaz'da tekneyle gezmeyi de seviyorum.

ONLAR, ORTAK TUTKULARI DENİZCİLİK OLAN, DENİZDE YAŞAMAYI SEVEN, YELKEN KULLANIRKEN ÖZGÜRLÜĞÜ, KONTROLÜ VE DEĞİŞEN ŞARTLARA KARŞI ÇÖZÜM ÜRETMEYİ BİLEN HEKİMLER. Üçü de mesleğinde gösterdikleri uzmanlığı ve profesyonelliği, yelkencilikte de sergiliyor. Sevgiyle yaptıkları için hem mesleklerinde hem de deniz, rüzgâr, yelken üçlüsüyle oldukça başarılı ve mutlu. Prof. Dr. Mahmut Berkman, Prof. Dr. Nejat Güney ve Prof. Dr. Metin Türkmen, yani rüzgârın delikanlıları, denizle nasıl tanıştıklarını ve yelken tutkularını anlattı.

Yelkencilik cerrahiye çok benziyor. Bir rota ve plan ile yola çıkıyorsunuz. Ama yolda her an bir olumsuzluk ya da sorunla karşılaşabilirsiniz. İkisinde de her an dikkat kesilmek, disiplini elden bırakmamak ve hızlı karar verip risk almak gerekiyor. Yelken sporu sizde nasıl bir his ve duygu barındırıyor?

Nejat Güney: Yelken beni dinlendiriyor. Cerrahlık gibi yelken de soğukkanlılık gerektiriyor. Komplikasyonla karşılaştığınız zaman paniğe kapılırsanız sorunu çözemezsiniz. Yelken sporunda çok eski olmamama rağmen, yelkeni seviyorum.

Metin Türkmen: Yelkenli kullanmanın meslekle ilgili paralellikleri var ama denizin en önemli tarafı teknenin üstüne çıktığınız andan itibaren kafanızda başka bir şey olmaması. Mesleğimizi yapanlar için çok önemli bir faktördür bu; çünkü bizim kafamız hep meşguldür. Deniz, bağımsızlık hissi veriyor, bir yandan da bağımlılık. Denizin kurallarına ve rüzgâra bağımlısın.

Mahmut Berkman: Denizcilik gerek yelkencilikte gerekse motor yatlarda yapılabilir. Önemli olan denizin adabını bilmek kurallarına uymak, doğaya ve çevreye saygılı olmaktır.

Nasıl başladınız? Ne tür hazırlıklar yaptınız?

Mahmut Berkman: Küçük yaşlardan beri denizle iç içeyim. Yüzmeyi 6-7 yaşlarında öğrendim. Her zaman deniz ve tekne yaşamı bana çekici gelmiştir. 1983 yılında aldığım tekne ahşap bir yelkenliydi. İstanbul'a yakın kıyıları dolaştığım bu teknemi 1986-1987 yılları arasında sattım. 11 metre bir Alamatra'yla denizciliğe devam ettim ve onunla da bütün Marmara'yı dolaştım. Bu yıllarda, motoru ve denizi öğrenmeye başladım.

Sonra 1993'den 1999'a kadar teknesiz bir dönemim oldu. 1999'da yine 15 metrelik ahşap bir tekne aldım. Onu Bodrum'da tuttum. Bu tekneyle Yunan Adaları'nı ve güney kıyılarını doya doya dolaştıktan sonra sattım. Bu sefer kendim yeniden daha iyi bir Tirhandil yaptırдыm. Halen onunla daha uzak seyirler yapıyorum. 1972 yılından beri İstanbul Yelken'in sporcu azasıyım. Olimpik sınıf olarak Dragon'da kısa bir süre yarıştım. Tekneyle uğraşmayı çok sevdiğim için hep ahşap teknelerim oldu. Ve başa çıkabildiğim sürece de böyle olacak.

Prof. Dr. Nejat Güney: "Yelken beni dinlendiriyor. Cerrahlık gibi yelken de soğukkanlılık gerektiriyor."

Metin Türkmen: Bebek'te doğdum büyüdüm. İlkokulda çok yakın iki arkadaşım vardı. Babaları Bebek'te sandalçılık yapardı. O zamanın teknelerine bakardık. Ben de yaz aylarında onlarla çalışarak tekne yaşamına alıştım. Boğazda kürek çekerek, teknenin içinde yaşayarak alıştım. Ancak üç sene öncesine kadar tekne yoktu. Son 25 yıldır bütün tatillerimi hep denizde yapıyorum. Önce Gulet ile başladık. Bu işe merak saldıığımızda yelken faslı yoktu işin içinde, denize yakın olmak, denizde zaman geçirmektir amacımız. Ehliyetimizi aldığımızda yelken kısmının daha cazip olduğunu gördük.

Nejat Güney: Arkadaşımın teknesinde gözlemleyerek başladım. Gözlemlerden sonra yelken sporu ile ilgili kitaplar aldım ve işin teorisini öğrenmek için çalıştım. Yelken sporu aynı zamanda pratik meselesi. Her geçen sene yelken sporu ile uğraştıkça daha fazla tecrübe kazanıyorsunuz ve daha rahat adapte oluyorsunuz. Aşağı yukarı 8 yıldır yelkencilikle uğraşıyorum.

Hangisini daha kontrollü ve daha rahat yapıyorsunuz? Hekimlik mi, yelken sporu mu?

Metin Türkmen: "İyi doktor yoktur, şanslı doktor vardır" diye bir söz vardır. Basit bir ameliyat

bile sürprizlerle doludur. Ameliyat öncesini iyi planlasan da, o an aklına gelmeyen bir komplikasyon yaşayabilirsin. Ameliyata girerken kendimizi maddi ve manevi hazırlarız, çıkınca da şükrederiz. Yelkende hem rahatlık var hem de mecburi bir durum söz konusu değil. Yelken ya da tekne stres yaratmıyor. Denizin de, teknenin de kuralı var. Dikkatli olursun, ancak yaptıkların seni yormaz.

Nejat Güney: Cerrahide 40. yılım tabii ki orada daha çok tecrübeliyim. Yelkende tecrübeli değilim, acemi sayılırım yelken sporu için. Ama yelkende de son zamanlarda epey ayağa kaydedtiğimi düşünüyorum.

Mahmut Berkman: Hekimlik ve yelken sporunun hem benzerlikleri hem de farklılıkları var. Her ikisinde de iyi bir planlama yapıp başlamak, olası sürprizlere hazırlıklı olmak ve tabii ki tedbirli olmak gerekir. Farklılıklarına gelince, teknede esas kendinize ve ekibe karşı sorumlusunuz. Ancak dış şartlar sizin elinizde değildir. Tedbirinizi aldıysanız manevi sorumluluğunuz büyük oranda azalır. Ameliyatta ise böyle değildir. Karşınızda size güvenmiş bir insan vardır ve yapacağınız hatanın veya olası aksiliklerin hiç bir şekilde kabul edilebilir bir mazereti olamaz.

Yelken sporunda tecrübenin yeri nedir?

Nejat Güney: Yelken yarışlarında hızlı gitmekten ziyade, güvenli gitmeyi tercih ediyorum. Güvenli ve konforlu gitmek. Hem spor ve hem de keyif olsun diye yapıyorum yelken sporunu. Yelken sporunda tecrübenin önemli olduğunu, her türlü şartta deniz, rüzgâr, dalga üçgenini tanımak gerektiğini düşünüyorum.

Metin Türkmen: Tecrübe çok önemlidir. Yelkeni son 10-15 senede İstanbul Yelken'in ve Galatasaray'ın genç çocuklarından öğrendim. Bir hocadan öğrenmek başka, o çocuklardan öğrenmek başka. Yelkenin en ince noktalarını o çocuklar öğretti. Hoca işin teorisini anlatır, ancak o çocuklar pratik bir şekilde sorunu daha kolay çözer. Tabii, çocukluktan olma bir yelkenciyle sonradan olma yelkenci arasında çok büyük fark var. Amacım hızlı gitmek değil denizde keyfini çıkartarak yaşamak.

Mahmut Berkman: Buna sadece yelkencilik demeyelim denizcilik diyelim. Denizciğin içinde yelkencilik var, motor bilgisi var, demirlemek var, denizden anlamak ve meteoroloji bilgisine hakim olmak vardır. Nasıl ki

bir hekimin hiç ameliyat yapmayıp sadece kitabı bilgiyle ameliyata girmesi mümkün değilse, denizcilikte de teorik bilginin yanında sonu gelmeyen pratik tecrübenin önemi büyüktür. Bunu yabancı bir lisan öğrenmeye, tıp okumaya veya ihtisas yapmaya benzetebiliriz. Tıpta da denizcilikte de öğrenmenin sonu yoktur.

Ameliyathanelerde kontrol edebildiğiniz şartlarda çalışıyorsunuz. Tanıdık bir mekân. Ancak deniz öyle değil. Her an değişen şartları söz konusu. Bu nasıl bir duygu yaratıyor?

Mahmut Berkman: Bir problemi çözmeyen en iyi yolu problem yaratmamaktır. Tecrübeli bir cerrah ve tecrübeli bir denizci, olabilecek ihtimalleri düşünüp ona göre tedbir almalıdır. Nasıl tecrübe etmediğiniz bir ameliyatı yapmamanız gerekirse, denizde de tecrübenizin üzerinde macera aramamalısınız. İyi bir kaptan fırtınalı bir havada teknesini salimen bir limana götüren kaptan değildir. İyi bir kaptan fırtınada teknesini limandan çıkartmayan bir kaptandır.

Metin Türkmen: Ameliyatta da kontrol sizde değil. Siz yöneticisiniz

Prof. Dr. Metin Türkmen: "Amacım hızlı gitmek değil denizde keyfini çıkartarak yaşamak."

Prof. Dr. Mahmut Berkman, "Denizcilikte tecrübenin yeri tartışılmaz ve çok önemlidir. Denizde de yaşadıkça hep bir şeyler öğrenirsiniz" diyor.

ama elinizde olmayan öyle şeyler çıkar ki, bunu ne kendinize ne ameliyat ettiğiniz hastanın ailesine izah edebilirsiniz. Hastanın bir anda ilaca tepki verdiğini görür ve kaybedebilirsiniz. Bu sizin planınızda yoktur, milyonda bir o anda olur ve dünyanın kararı. Bir hastasını kaybetmek, hekimin yaşadığı en acı şeydir.

Nejat Güney: Yelken sporunda çok daha özgürsünüz. Meslek hayatımda, 40 yıldır benzer mekânlarda yani kapalı alanlarda çalıştım. Bu nedenle ameliyathanede kendimi daha güvenli hissediyorum ki bu da çok doğaldır.

Yelkenlide yaşamak nasıl bir duygu? Emeklilik sonrası yelkenli de yaşamak gibi bir planınız var mı? Yelkenlinizle ilgili dünyayı dolaşmak gibi bir planınız var mı?

Metin Türkmen: Emekli olduktan sonra teknede daha çok yaşamak

istiyorum. Teknemi sadece İstanbul'da kullanıyorum. Uzun tatilim olmadığı için güneye hiç indirmedim. Güneye götürmeye kalksam bir haftamı alır. Emekli olduğumda, tatil sürem de artacağından, sağlığımda yerinde olduğu sürece teknede yaşamak istiyorum. O nedenle de yarışmaktan çok, yaşamak için bir tekne aldım.

Nejat Güney: Emekli olduktan sonra İstanbul'da yaşamamak gibi bir planım var. Bu artık denizde mi olur, karada mı olur henüz belli değil. Eşim denizi seviyor, ancak teknenin ortamını pek sevmiyor. Tekneden indikten sonra iki gün kendisine gelemiyor. Bir de tekne ortamı, karadaki hayat gibi konforlu değil. Tekne küçük ve sıkışık. Rahat hareket edemiyor. Eşimin, iddialı bir tekneye dünya turunda bana eşlik edeceğini pek düşünemediğimden bu ihtimal zayıf gibi görünüyor.

Mahmut Berkman: Denizdeyken ummunda bir toplu işne bile değiliz. Denizcilik bir sevgi işidir. Emekli

olduktan sonra denizde çok daha uzun süreli yaşamak istiyorum. Bir kere büyük bir yelkenli ile Atlantik geçtim. Bir kere de Panama kanalını geçip Galapagos Adaları'na kadar gittim. Şu anda da bütün boş vakitlerimi denizde geçirmeyi tercih ediyorum.

Yelken sporu, hekimlik derken ailenize nasıl vakit ayırıyorsunuz?

Mahmut Berkman: Ben yakınlarıma benimle gelmeleri için ısrar ederim. Ama gelmeyince de darılmam. Ve tek başıma da olsa çıkarım. Karım denizi çok sevdiğini söyler, bence o denize girip çıkmayı sever. İki kızım da denizde olmaya bir kaç gündен fazla pek tahammül edemezler. Bunun bir orta noktasını bulabileceğime inanıyorum.

Metin Türkmen: Eşim doktor, kızım da çalışıyor. Eşim jinekolog olduğu için çalışma temposu yoğun. Yazın her hafta sonu başka programımız yoksa mutlaka teknedeyiz. Adalar ya da Marmara'ya açılırız. Hiç bir şey yapamıyorsak evde geçireceğimiz günü teknede geçiririz. Kışın daha yalnız kalıyorum. Hemen hemen her hafta tekneye geliyorum.

Nejat Güney: Ailemle zaman geçirmek noktasında sıkıntı yaşıyorum. Sabah erkenden evden çıkıyorum, akşam en iyi şartlarda eve gelişim 20.00'ı buluyor. Hafta içi eve ayırdığım zaman mesleğimden dolayı kısıtlı. Hafta sonları da tekneye gidersem eşim gelmiyor, arkadaşlarımla gidiyorum. Yelken, eşimi mutlu etmedi.

Yelkendeki ekip takım ruhu neler kazandırıyor?

Nejat Güney: Yelken sporu özellikle yarışa girdiğiniz zaman paylaşmayı, sorumluluk ve görev bilinci gerektiren bir spor. Yarışta herkesin ayrı bir görevi oluyor. Kendi teknemi gezi amaçlı olduğunda üç kişi kolaylıkla götürebiliyoruz.

Metin Türkmen: Ekip çok önemli. İki derecemiz var. Vakko

yarışında üçüncülüğümüz, Donanma Kupası'nda da birinciliğimiz var. Bunlar ferdi değil takım ödülleri. Bunları da hep arkadaşlarımla teknesiyle kazandık. Orada müthiş bir disiplin ve iş bölümü söz konusu. Hastane ortamı gibi. Görevler belli, herkes sorumluluğunu ve işini saat gibi yapar. Takım ruhu özellikle yarışlarda çok önemli bir faktör. Ekip takım çalışmasının neler sağladığını ancak yarışırken görebiliyorsunuz.

Mahmut Berkman: Yarışlarda ekip çok önemlidir. Fakat ben yarışçı değilim. Çok nadiren yarışa katılırım. Mesleğimizin stresine bir de yarış stresini eklemek bana pek çekici gelmiyor.

Bu sporu yapmak isteyen genç hekimlere neler tavsiye edersiniz?

Metin Türkmen: Sadece hekimlere değil, herkese tavsiye ediyorum. Özellikle erkek çocuk sahibi arkadaşlarıma. Son zamanlarda eğitim alan kız öğrencilerin de sayısı arttı. İnsana bağımsız bir ortamda, değişen şartlara göre karar verme yetisi kazandırıyor. Yelken sporunun çocukların gelişiminde çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Nejat Güney: Sporun her türlüünü severim ve herkese de tavsiye ederim. Spor olsun da ne olursa olsun. Yelken, hem keyifli hem de güzel bir spor. Her sporun tehlikesi olduğu gibi yelken sporunun da tehlikesi var. Olabildiğince erken yaşta başlamak lazım. Bugün artık çocuklar yelkene, tekne kullanmaya küçük yaşlarda başlıyor. Bizim zamanımızda bu imkânlar yoktu. Bizde tekne yok değil, tekne var ancak tekneler marinalarda bekliyor. Marinalar tekne dolu, deniz bomboş...

Mahmut Berkman: Benim asistanlığında tekne sahibi olmak için bugünkü imkanlar yoktu. Bugün 2. el ucuz bir araba fiyatına tekne sahibi olmak mümkündür. Genç arkadaşlara tavsiyem eğer seviyorlarsa denizcilik her yaşta yapılabilecek spor ve hobidir.

